

Ishaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Znidarski R.:

Kako dvigniti blagostanje kmeta?

Lažje je premoženje pridobiti nego ohraniti.

Predlog: Razpišejo naj se nagrade za knjigovodstvo v kmetijskih obratih! Nagrade naj bodo diferencirane: za kočarje, za četritruntarje, za pol- in za celogruntarje!

Utemeljitev: V dobi pred svetovno vojno je tvorila prezadolženost kmetov problem, s katerim so se intenzivno pečali izkušeni nacionalni ekonomski in državni finančniki, a problema niso rešili. Priti je morala svetovna vojna, da je s svojimi posledicami presekala ta gordijski voz. Že med vojno, zlasti pa v inflacijski dobi je nastala za kmeta taka konjunktura, da se je vsak kmet, če je le hotel, z lahkoto rešil svojih dolgov in lahko bi si bil tudi toliko prihranil, da bi celo sedanjo dobo splošne krize prestal brez vsake večje perturbacije. Dobrih pet let je komaj od tega, kar je še svoje pridelke lahko po zelo dobrih cenah prodajal, a vendar je več kot $\frac{3}{4}$ vseh kmetijskih posestev že zopet zadolženih.

Skoro vse kmetijske gospodarske panoge so tako obremenjene z režijskimi stroški, da se celo preudaren kmet komaj še drži. Posebno velja to za kmeta v vinorodnih krajih. Ako vse računamo, stane vinogradnika en dninar dnevno skoro 50 Din, vendar ni glavni izdatki dnina, tudi ne hrana, ampak vino, ki ga mora dati dninarju, ako hoče, da mu dobro dela. So slučaj, ko popije en sam dninar dnevno tudi do šest litrov vina, med tem ko dobi v denarju komaj (največ) 20 Din. Ravno zato mora vinogradnik obdržati za domače potrebe približno polovico vsega svojega pridelka, če ne več. Ni čuda, če pri takem gospodarstvu kmet ne more izhajati in da leže vedno bolj v dolgove. Ali pa so vsi izdatki potrebni ali ne, to naj dožene knjigovodstvo. Koliko denarja gre za veselice, koliko za razne druge nepotrebne stvari!

Sedanja svetovna gospodarska kriza je zadela kmeta tako hudo, da bo predvidoma poglajala veliko kmetij na boben, zlasti še radi tega, ker ni izgleda, da bi se ta kriza v do glednem času omilila. Kriza je svetovna in tudi ukrepi proti njej bi morali veljati za ves svet. Dokler ne pridemo do enotne ureditve vsega svetovnega gospodarstva (karteliranje vseh produktov), toliko časa ni upati na trajno izboljšanje. Vsi ukrepi, ki so jih dosedaj podvzele razne države, oziroma razne skupine, so le nekaka »flikarija«.

Ves svetovni gospodarski razvoj nas uči, da postaja gospodarstvo vedno bolj komplicirano, uči nas pa tudi, da bo v boju za obstanek slabši vedno podlegel močnejšemu. Kdor pa naš narod res ljubi, se mora naravnost bati za njegov obstoj v tem trdem življenjskem boju. Mentaliteta našega naroda bolj nagiblje k sentimentalnosti nego k realnosti, jasno

pa je, da se sentimentalnost vedno bolj izživlja in da pridobiva realnost vedno bolj na pomenu. Treba je zatorej v našem narodu pobijati sentimentalnost in intenzivno gojiti smisel za realnost.

Narod mora postati veliko bolj hladen računar in kalkulator. Vse sili našega človeka k temu, da si mora pridobiti zmožnost jasnega vpogleda v njegovo gospodarstvo. Znano dejstvo pa je, da malokateri kmet pozna dodobra svoj debet in habet. Še pred vojno so zamogli naši manjši trgovci in obrtniki izhajati brez knjigovodstva, danes tega ne zmorejo več. (Seveda ne mislim tu na one rokodelce, ki so bili in so še danes tudi napol kmetje.) Do tega spoznanja jih je privela gospodarska nujnost in tudi našega kmeta sili vedno bolj, da začne voditi knjigovodstvo, ako se hoče vzdržati. Pri notorični konservativnosti našega kmeta pa ni pričakovati, da se bi tega posla oprijel sam od sebe. Treba mu je dati za to krepke pobude, besede posameznika ne bodo kaj prida zalegle, treba je, da vzame v roko to kaka javna, dovolj avtoritativna ustanova, ki živa tudi pri kmetu dovolj ugleda. Pri tem mislim na bansko upravo, ki bi bodisi sama, ali v družbi s sreskimi in občinskimi kmetijskimi odbori razpisala nagrade za knjigovodstvo v kmetijskih obratih.

Le na ta način bi se tudi kmetu vpogled v njegovo gospodarstvo toliko razbistril, da bo zamogel sam od sebe kontrolirati upravičenost raznih izdatkov.

Dosedanji način pospeševanja raznih gospodarskih panog v kmetijstvu je prinesel le razmeroma malo sadu, ker je nastal iz premise, da kmet s svojim premoženjem sam od sebe dobro gospodari, treba da mu je le zvišati njegove prejeme. Res se je na ta način marsikatera panoga našega gospodarstva opomogla, a masi kmetov je to le malo kori-

stilo, sicer bi naš kmet danes moral stati na boljših nogah, kot v resnici stoji. Zlasti nagrade za pospeševanje živinoreje so sicer res dvignile to panogo, a kaj pomaga, ko je pa živina tako padla v ceni, da si kmet kljub boljši pasmi in kljub višjemu številu živine ne more pomagati iz zagate.

Zaradi vsega tega sem mnenja, da bi bila edina rešitev za kmeta, ako se bo res naučil gospodariti s tem, kar ima. Kadar bo to znal, tedaj mu bodo tudi druge pomožne akcije veliko več zalegle.

Že dalje časa sem premišljal, kako bi se dalo kmetu res pomagati. Da bi se v narodu privzgojil smisel za štednjo, sem vpeljal v tukajšnjo šolo takozvano razredno štednjo že pred dvema letoma. In reči moram, da je ljudstvo tej moji akciji naklonjeno. Dosedaj sem dosegel, da se celih 90% vse šolske mladine udeležuje štednje. (351 od 390.) Niso od novembra 1929 veliko naštedili, komaj 9000 dinarjev, a sem s tem uspehom povsem zadovoljen, saj je to po veliki večini res samo tak denar, ki so si ga otroci sami takorekoč od ust odtrgali. In tako upam, da bom na ta način narodu več koristil, kakor če bi ustanovil ne vem koliko »prosvetnih« družtev, ki bi se zamogla vzdržati samo z veseliciami (take prireditve zavajajo ljudstvo samo k zapravljivosti). — Ta akcija (razredna štednja) se je od tu razširila v tem šolskem letu na ves krški srez in po podatkih s koncem aprila t. l. šteti na ta način v okraju že 24% vse šolske mladine.

Dobro sem se zavedal, da bo to delo le polovičarsko, ako kmet ne bo vpeljal v svoje obrate knjigovodstva. Šele to mu bo toliko poglobilo vpogled v racionalno gospodarstvo, da bo vedel, kje mora štediti in kako daleč sme njegova štednja iti. Kadar bo naš kmet to vedel, šele tedaj bo njegov obstanek in razvoj povsem zasiguran.

Padec cen

Poleg velike razlike med neorganizirano prodajo kmetijskih pridelkov in organizirano prodajo obrtnih in industrijskih izdelkov igra v tvorbi dnevnih tržnih cen silno veliko vlogo prekupec (trговец).

Nekdaj je bil prekupec jako važen gospodarski činitelj. Nekdaj nismo imeli ne dobrih cest in ne železnice (da o letalih sploh ne govorimo), pa tudi telegrafa, telefona in časopisja ne. O statističnih pregledih, iz katerih je razvidno na prvi pogled, kaj in koliko potrebujejo ljudje tukaj in kaj in koliko tam, ni bilo niti govora. V tej »mrtvi« dobi torej je igral prekupec, kakor rečeno, jako važno vlogo.

Prekupec je izvedel in dognal potrebe enega ali več krajev, potem pa se je odpravil na dolgo in neprijetno pot. Hodil je od vasi do vasi, in od človeka do človeka, da je našel, kar je iskal. Nakupljeno blago je moral sam prepeljati iz kraja v kraj, v vedni nevarnosti pred roparji in tatovi. Ko pa je spravil blago na svoj kraj, ga ni utegnil prodajati sam tudi na drobno, ampak je prodal navadno vse skupaj proti primernemu (včasih tudi neprimernemu) dobičku — trgovcu. Ta je potem oskrboval nadrobno prodajo, seveda tudi za dobiček.

Ta za nekdanje čase edino mogoča metoda se je ohranila v naših krajih še do da-

našnega dne. Pri nas razni prekupci še dandanes preplavljajo deželo. Komaj se razcveto prvi cveti na sadnem drevju, že začno hoditi prekupci od hiše do hiše in »arajo« jesenski pridelek. Mnogo ti ljudi seveda ne plačajo, toda kmet, ki potrebuje za poletno delo precej denarja, udari in vzame »aro«, samo da dobi nekaj denarja v roke. Na jesen se prekupec vrne in pobere blago in ga odda trgovcu, na čegar račun je blago tudi večinoma »aral«, on sam pa dobi »procente«. Tako gre blago najmanj skozi dvoje rok (ali pa še skozi več), predno pride v roke potrošnika. Potrošnik mora pa za blago plačati ne samo ceno, ki jo je dobil kmet, ampak tudi dva dobička, za prekupca in trgovca. Zato je blago mnogo dražje kakor je bilo pri kmetu. Posledica prekupčevanja pa je, da kolne kmet, ki mora prodati svoje blago napol zastonj, konzument pa kolne — »požrešnega kmeta«, »ki nima nikdar dovolj«, kajti ljudje navadno ne poznajo prekupčevanja!

Popolnoma ista je z industrijskim blagom. Fabrikant izdeluje blago na debelo, prodaja ga pa tudi na debelo veletrgovcem. Ti prodajajo blago dalje malim trgovcem, in šele mali trgovci konzumentom. Tudi pri tej izmenjavi blaga je vrinjenih torej nekaj ljudi, ki iščejo samo dobiček, ne da bi sami kaj producirali. Zato pa mora kmet (in vsak drugi tudi) plačevati industrijske izdelke po neprijetno visoki ceni.

Kdor pa ta proces pozna, ve tudi, kaj je treba storiti, da se cene res znižajo na pravo mero, ali bloje rečeno: da se postavi in doseže pravo razmerje med cenami kmečkih pridelkov in industrijskih izdelkov: odpraviti je treba prekupčevalstvo, in če ga ne moremo odpraviti, ga moramo vsaj omejiti, ker je prekupčevalstvo dandanes nepotrebno. Ves trg, t. j. vse izmenjano blago je treba organizirati tako, da bo pot od proizvajalca do potrošnika čim krajša.

To pa je tista velika naloga, ki čaka naše zadružništvo in naše občine, zlasti mestne. Ta velika naloga žalibog pri nas še ni izvedljiva takoj, treba pa bo vsekakor začeti misliti na to, da se čim prej izvede.

Dandanes je znanje branja in pisanja že tako splošno, da vsaka zadruga, ki bi se pečala z organizirano prodajo blaga, lahko vsaj približno ugotovi, kaj ima oziroma koliko bo imela naprodaj blaga svojih članov. Kedar bo cela dežela organizirana v takih zadrugah, bo dan pregled blaga v celi deželi. Na drugi strani pa ni prav nič posebno težkega napraviti vsaj približno točen pregled o potrebi blaga po mestih in industrijskih krajih. Če imamo pa ta dva pregleda, ni preveč težko oboje spraviti v neposreden stik in blago izmenjavati direktno, brez prekupcev. Trajalo bo sicer še dolgo, predno bo tak način prodaje organiziran do podrobnosti, gledati pa bo treba le, da se to kolikor mogoče hitro doseže.

V severnem delu Dravske banovine imamo n. pr. silno mnogo sadja in okoli Ptujja n. pr. prodajajo po časopisnih poročilih lepa, obrana jabolka po 1 Din kilogram! To ceno plačujejo prekupci in trgovci in kdor se še pač zna vstuliti v cel prodajni proces. Sadje gre od nas v Nemčijo, v Avstrijo, v Francijo itd. Tam pride zopet v roke trgovcu, malemu trgovcu in nazadnje šele gospodinjam, ampak ne več po 1 Din za kilogram, ampak znatno več. Če bi pa imeli mi velike sadjarske zadruge za vnovčevanje sadja in bi te zadruge stale v neposredni zvezi z nakupovalnimi ali konzumentskimi organizacijami v tujih mestih, bi dosegel kmet pač lahko višje prodajne cene, potrošac pa zopet dosti nižje, ker bi ne bilo treba vračunavati v ceno prekupčevalskih dobičkov.

Za primerno zvišanje cen na kmetih in za znižanje cen v naših mestih in industrijskih krajih bi pa tudi lahko marsikaj storile naše mestne občine. Nedeljski »Slovenec« n.

pr. poroča, da je dolenjski kmetič prodal par lepih volov po 5'50 Din kg žive teže; ljubljanski mesar pa je »zaslužil« v enem tednu pri teh dveh volih nekaj tisočakov! To na noben način ni prav. Če bi pa mestna občina dala klati živino v lastni režiji — saj ima svojo klavnico, hladilnico in sploh vse, kar je potrebno! — bi lahko prodajala meso po 10 dinarjev kg in ne po 16, kakor ga je prodajal mesar, ali pa bi lahko kmetu plačala znatno višjo ceno, kar bi zopet koristilo ljubljanskim ali pa drugim obrtnikom, ker kmet denarja ne je, ampak kupuje usnje, obleko itd. Tako daleč pa naše mestne občine bržkone niti ne marajo iti, ker se boje — veste česa se boje? — Ja, če bi mesarji ne bili tudi — volilci! — Sicer sedaj ne, ampak enkrat! Vidite, tudi to je velik in tehten vzrok, da kmet ne pride do prave cene!

Omeniti pa moramo pri tej priliki še eno točko, ki igra pri določanju cen važno vlogo: davek.

Prekupec pravi, da plačuje davek. Trgovec in obrtnik tudi pravita, da plačujeta davek in da zato ne morejo znižati cen. In tako trdijo vsi, da plačujejo davek...

Kakšna pa je resnica? Kdo res plača davek?

Poglejmo peka. Pek kupi moko in dela iz moke kruh. Pek dobro ve, koliko kil kruha bo napekel iz 100 kil moke. On tudi ve, kako velik bo njegov dobiček, ki ga ni težko izračunati. Pek računa tako-le n. pr.: Ceni moke je treba prišteti plače uslužbenec, ceno drv, razsvetljavo, davek (približno) in njegov dobiček. To skupno vsoto razdeli na 1 kilogram kruha in cena kruha je gotova in določena. Davek je torej v ceni kruha že vračunan (če je pek pameten in v tem oziru so vsi peki pametni) in pek ne plača iz svojega žepa in od svojega tudi že v ceno kruha vračunanega dobička prav nič, ampak on nese na davkarijo samo to, kar je pri nadrobni prodaji kruha dobil od k u p e e v! Kupec torej ali konzument je tisti, ki plačuje davek, pek ga pa le zbira in nese na davkarijo! In tako je na celi črti in zato mora kmet biti zadovoljen z nizkimi cenami, meščan pa mora plačevati, da je ves črn.

XVI. zagrebški velesejem

od 29. avgusta do 7. septembra 1931

Splošni mednarodni vzorčni velesejem
s specialnimi sejmi:

Stavbarstvo	Razstava in sejem volne
Hotel — Hiša — Kuhinja	in lanu
Industrija živil	Tekstilno blago
Kmetijstvo	Krznino in koža
Mala domača obrt	Papir
	Higijenska razstava

5. in 6. septembra 1931

Razstava domače in sejme inozemske
plemenske živine

Pri vnaprej kupljeni velesejemski legitimaciji na jugoslovanskih železnicah in jadranskih parobrodih 50%, v sosednjih državah 25—30% popusta

Letošnji velesejem — čebelarški oddelek bo pokazal, da so se čebelarji glede izdelave in dobave čebelarških potrebščin popolnoma osvobodili tuje konkurence. Ne samo panji, temveč tudi točila matične rešetke, razne posode itd., bodo kazale usposobljenost in podjetnost domačih obrtnikov. Da na razstavi medu, voska in medenih izdelkov ne bo manjkalo, se razume.

Okusna in zdrava je
»Kolinska kava«

Sprememba banovinskih mej.

Metliški in črnomaljski okraj priključena Dravski, a čabarski Savski banovini.

Uradno poročajo: Nj. Vel. kralj je podpisal 28. avgusta na Bledu zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja. S tem zakonom so popravljene meje nekaterih banovin po izraženi in upravičeni željah posameznih krajev, ki so v skladu z gospodarskimi interesi in s potrebami čim lažjega prometa med kraji dotičnih banovin.

Glavne izpremembe so tele:

Zupanjski, vukovarski in vinkovaški okraj so združeni v Savsko banovino,

mitrovički in šidski okraj sta priključena Dunavski banovini,

okraja Črnomelj in Metlika spadata k Dravski banovini,

okraj Čabar pa je združen s Savsko banovino,

okraja moravički in travnički sta združena z Drinsko banovino,

okraj stolački in otok Korčula pripadata primorski banovini,

djakovički, podrimski in drvenički okraji spadajo k Zetski banovini.

Razen tega so združene še neke občine s tistimi banovinami, s katerimi so v geografski zvezi.

USTANOVNI OBČNI ZBOR »KMETSKE PROSVETE«

se bo vršil v soboto 5. septembra ob 20. uri v dvorani ZKD, Kongresni trg št. 1. Vabijo se vsi pododbori, zaupniki in prijatelji novega kmetškega gibanja, da se zborovanja v čim večjem številu udeležijo.

PRAZNIK SAVINJSKE KMETSKE MLADINE

se bo vršil na praznik Marijinega rojstva v torek 8. septembra v Celju. Mladinsko prireditev bodo posebno dvignili mnogobrojni okrašeni vozovi, ki bodo spremljali povorko na tekmovalni prostor koscev. Praznik kmetške mladine bo največja in edinstvena prireditev v Celju, zato vlada povsod za njo ogromno zanimanje in obeta se udeležba, kakršne še ni videlo Celje.

Ljudje, ki so bolni na želčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tedenski koledar.

- 6. septembra, nedelja: Caharija.
- 7. septembra, ponedeljek: Bronislava.
- 8. septembra, torek: Mali Šmaren.
- 9. septembra, sredo: Pet. Klad.
- 10. septembra, četrtek: Nikol. T.
- 11. septembra, petek: Prot. in Hij.
- 12. septembra, sobota: Ime Mar.

Po svetu

Pretekli teden nam je prinesel celo kopo političnih izprememb. Med vsemi pa je najvažnejša

PADEC DELAVSKE STRANKE NA ANGLEŠKEM.

Težavni problem brezposelnosti je tudi na Angleškem povzročil hudo krizo v državni blagajni. Tudi Delavski vladi ni prizaneslo vprašanje, ali naj zviša davke, da pokrije silen primanjkljaj, ali pa naj črta znaten znesek podpor za brezposelne iz državnega proračuna. Odgovornost je bila ogromna za en in za drugi korak in Delavska stranka ni hotela prevzeti vsega bremena na sebe. Zato so se vsi voditelji strank sporazumeli, da prevzamejo odgovornost skupno in da sestavijo vlado, kjer so zastopane vse stranke za skupno delo za skupno domovino.

Ta korak angleških strank je našel tudi v vnanjem svetu svoje priznanje in banke Zedinjenih držav so se izjavile takoj pripravljene, da posodijo Angležem denarja za ureditev angleških državnih financ kolikor ga hočejo.

Zanimiva je tudi utemeljitev, zakaj so posodile Zedinjene države Angliji toliko denarja — pravijo, da gre za 80 milijard dinarjev. Rekli so namreč, da je bolje, če pomagajo Angliji držati doma sedanje stanje, kakor pa pustiti, da bi najmočnejša industrijska država sveta zapadla boljševizmu. To pa se pravi z drugimi besedami, da je svetovni velekapital še vedno velesila prve vrste.

Drug važen dogodek je začetek

ZBLIŽEVANJA MED FRANCIJO IN RUSIJO.

Francija, posebno pa njene desničarske vlade, je bila doslej sovjetski Rusiji do skrajnosti nasprotna in ni hotela o kakem priznanju Rusije nič slišati, čeprav je vzdrževala z Moskvo svoje diplomatske zveze. Sedaj pa se se je to obrnilo. Pretekli teden se je namreč zvedelo, da je na vidiku sklep posebne pogodbe med Francijo in Rusijo. Te vesti so vzbudile v Nemčiji silno pozornost, ker so tam mislili, da so Nemci edini, ki živijo z Rusijo v boljših odnosih. Nameravana pogodba med Rusijo in Francijo pa bo nemško oporišče v Rusiji silno omajala in s tem bo tudi nemška veljava znatno padla. Padeč nemške veljave na račun močne Rusije je bil bržkone tudi cilj najnovejše francoske politike, ki bo Francijo in njen ugled v svetu silno okrepila.

V ŠPANIJ

vre naprej. Agrarna reforma je še vedno vprašanje, ki vznemirja duhove, toda vse kaže, da se bodo morali nasprotniki te najvažnejše kulturne in socialne akcije udati in da bo vlada dosegla svoj namen.

V ITALIJI

se pripravlja sprava med obema Rimoma, t. j. med fašizmom in Vatikanom.

V sosadni nam

AVSTRIJI

se pripravljajo na nov boj, namreč na volitve novega predsednika avstrijske republike. Boj bo hud, ker ne bo samo odločil, ali so močnejši socialni demokrati ali krščanski socialisti, ampak bo odločil tudi, katera struja v krščansko-socialni stranki je močnejša. Ta odločitev bo pa važna zaradi vprašanja povratka Habsburžanov na ogrski in morebiti tudi na avstrijski prestol, kajti to vprašanje stopa v najnovejšem času precej v ospredje.

... in zdaj že četrti rod!

Že več ko 80 let uporabljajo izkušene gospodinje za pranje milo „Jelen“. Trije rodovi že poznajo to čisto, izdatno milo — in zdaj ga spoznava in čisla že tudi četrti rod!

SCHICHT ^{ovo}
MILO „JELEN“

vedno tako, kakor je bilo,
vedno enako dobro

Sprejem v združni tečaj v Ljubljani.

Na državni trgovski šoli se vrši vsako leto združni tečaj, ki traja od 15. oktobra do velike noči.

V tečaju se vzgaja voditelje in druge funkcijonarje zadrug. Poučuje se slovenski jezik, računstvo, lepopisje, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, združništvo, nauk o vodstvu zadrug, zadržno menično in temeljno trgovsko pravo.

V tečaj se sprejema mladeniče, ki so dovršili 16. leto, ljudsko šolo in ki ostanejo doma ter hočejo delovati v domačih zadrugah.

Tečaj je velike važnosti tako za vzgojo združnih delavcev, kakor za vzgojo naših kmečkih mladeničev v obče, ker jim nudi potrebno izobrazbo, brez katere kmet dandanes ne more več uspešno gospodariti.

Šolo vzdržujeta naša Zveza slovenskih zadrug in Zadržna zveza. Zvezi dajeta tudi denarne podpore revnejšim mladeničem, ki ostanejo doma na kmetiji in hočejo delovati v zadrugah.

Kdor hoče obiskovati tečaj, mora prositi za sprejem. Prošnjo mora nasloviti na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in ji priložiti krstni list ali domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo. Kdor želi podporo, mora to navesti v prošnji in ji priložiti tudi premoženjski izkaz ter pismeno obljubo, da bo ostal na kmetiji. Prošnjo se mora poslati najpozneje do 30. septembra in je koleka prosta. Rešitev prošnje prejmejo prošilci do 5. oktobra.

Stroški znašajo: Vpisnina 20 Din, učila 200 dinarjev. Stanovanje in hrana pa se dobiva za 600 do 700 Din na mesec. Do dve tretjini teh stroškov navadno krije podpora Zveze.

Iz »Združnega vestnika«.

Sejmi:

- 6. septembra: Sv. Vid pri Ptuj.
- 7. septembra: Zagradec, Topolovec, Slov. Gradec, Mozirje, Vojnik, Sv. Peter pod sv. g., Sv. Gora, Slivnica, Sv. Jedert, Šmarjeta pri Rim. Toplicah, Sv. Jurij ob Taboru.
- 8. septembra: Gor. Petrovci.
- 9. septembra: Lukovica, Bušča vas, Vel. Lašče, Dobje.
- 10. septembra: Brezovo pri Litiji, Ruše.
- 12. septembra: Čermošnjice, Vel. Mraševo, Loka pri Žusmu.

Valute.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	—
1 švicarski frank	Din	11'—
1 avstrijski šiling	Din	7'96
1 angleški funt	Din	275'50
1 ameriški dolar	Din	56'50
1 francoski frank	Din	2'22
1 češkoslovaško krono	Din	1'68
1 italijansko liro	Din	2'97

Ali si že član Kmetijske Matice?

Dopisi

Laško. V nedeljo dopoldne po prvem cerkvenem opravilu se je vršilo v prostorih tukajšnje osnovne šole kmetsko-strokovno zborovanje. Isto je priredila kmetijska podružnica Sv. Krištof. Predavali so g. Miloš Levstik iz Celja o spravljanju in vlaganju sadja v zaboje, gosp. Zupan, sreski kmetijski referent, o setvi in odlikovanju pšenice, g. dr. Jerina, sreski veterinarski referent, o živinoreji. Zborovanje je obiskalo nad 80 kmetijskih gospodarjev in fantov, ter tukajšnje učiteljstvo. Na kraju zborovanja se je sklenilo, da se priredi letos v Laškem sadjarska razstava.

Gradac v Beli Krajini. Sokol v Gradcu si je zastavil nalogo, podvigniti skromno ognjišče sokolski misli in ideji, ter je osnoval gradbeni fond za postavitve sokolske telovadnice. V ta namen priredi na praznik 8. septembra veliko javno tombolo, združeno z ljudsko veselico. — Ljudje pridno posegajo po kartah, katerih vsaka stane 3 Din, ker bi bil vsakdo rad deležen lepih dobitkov. Krasna spalnica, plug, kolo, peč, kotel za žganjekuho in drugi predmeti, vsakemu kmetovalcu potrebni, vlečejo, da hoče vsakdo poskusiti svojo srečo. Sokolskemu društvu, kakor tudi vsem, ki se bodo udeležili tombole, želimo obilo uspeha. Tombola se bo vršila na občinskem vrtu, a v slučaju dežja v dvorani brata staroste.

Medvode. Reševanje občinskih zadev. Že več let sem občani nišo zadovoljni z reševanjem tukajšnjih občinskih zadev. Da to ni prazna bajka, priča zadnja občinska seja. Zlasti je zanimiv predmet sklepanja — po slučajnostih — in sicer zelo važna točka, ki pa »slučajno« niti ni bila na dnevnem redu. Šlo je namreč za gradnjo železobetonskega mostu čez reko Soro v Goričanih. Nečemo ugibati zakaj tako važna točka ni bila stavljena na čelo dnevnega reda, ampak naj ponazorimo samo potek razprave in sklepanje o tej zadevi. Ker se vrše občinske seje v presledkih po 3 do 6 mesecev, se umevno zbere ogromno gradiva, katerega je treba rešiti. Kljub temu, da se je tudi na tej seji hitelo, kakor da se hoče potolči vse dosedanje tozadavne rekorde — se je cel kup prošelj enostavno odložilo za drugo sejo. G. župan uvodoma pojasni, da je vprašanje glede gradnje nove banovinske ceste v smeri nova drž. cesta Medvode — ban. cesta Goričane ugodno rešeno, vsled česar je omogočeno sklepanje glede gradnje novega mostu v Goričanih. Obč. odbornik g. Sušnik protestira proti gradnji omenjene banovinske ceste. Gosp. župan pojasnjuje, da ne gre za cesto, temveč za most, ki naj bi se gradil v Goričanih in h katerega zgradbi bi po lastni izjavi prispevale Združene, papirnice Vevče-Goričane-Medvode 30 odstotkov, to pa seveda le pod pogojem, ako se most s cesto vred preloži izven tovarniških objektov spodaj južno pod tovarno. — Obč. odbornik g. Janhar naglaša, da je 30 odstotkov absolutno premalo, zato naj se raje sklepa o gradnji mostu na mestu sedanjega provizoričnega. Tam bi po njegovem mnenju stal spričo znatno ožje struge in masivnega kamenitega terena komaj tretino onega, kar bi stal preje omenjeni. — Saj bi bilo poleg daljšega mostu treba napravljati tudi ogromne nasipe, odkupiti svet in speljati cesto. Ako pa ima tovarna interes na preložitvi ceste in mostu, naj ona v protiuslugo — da se občina odpove svoji stari posestni pravici — sama zgradi most tam, kjer bi bil najmanj prizadet promet te in drugih sosednjih občin. Občinski odbornik g. Stare opozarja celokupni obč. odbor na odgovornost, ki jo bo nosil skozi celo vrsto generacij, ako bi se tako malomarno odrekel stoletja starih pravicam: uporabljati krajšo in cenejšo prometno žilo. G. župan stavi predlog, naj se zahteva, da tovarna tudi vzdržuje brv pod Spodnjo Senico, vsled česar bodo interesi prizadetih zaščiteni. G. Stare ugovarja,

da kljub temu, ako bi tovarna vzdrževala za vsako vas posebno brv, bodo prizadeti ogorčeni nad usodnim sklepom občinskega odbora. G. župan predlaga: Kdor je zato, da k mostu prispeva tovarna 40 odstotkov in da poleg tega vzdržuje pod Sp. Senico brv, naj vstane. Nekaj odbornikov vstane, drugi pa se dvigajo raz svojih sedežev — le 6 trdovratnežev nepremično, a godrnjaje obsedi. Vzkliki: Kam se mudi?! Že zopet se zapravlja stotisoče, drugod pa se brez vzroka stiska kovače! G. Janhar opozarja na usodno napako, ki jo je večina odbora storila s tem nepremišljenim sklepom, ter predlaga, naj se — dokler je še čas — raje razpravlja: če in koliko naj bi občina prispevala tovarni k nameravanemu novemu mostu. Cela stvar vendar... — G. župan ga prekine: sklep je bil z večino glasov sprejet, s čimer je zadeva rešena. G. župnik Oblak: Morda pa bi se dalo razmerje prispevka obrniti tako, da bi občina prispevala 40 in tovarna 60 odstotkov? Odbornik g. Detela: Naj tovarna prispeva vsaj polovico! G. župan: Ako boste za predlog soglasno glasovali, ga dam na glasovanje. In že o sklenjeni stvari se je še enkrat glasovalo. Očividec.

Zalec v Savinjski dolini. Ker so letos hmeljarji obirali le lepe, pravilno dorele in dozorele kobule in ker je mnogo hmelja ostalo neobranega, se ceni množina letošnjega pridelka le na 8000 stotov po 100 kg. Letošnji hmelj je najboljše kakovosti ter zelo ugaja množičnim nakupovalcem in trgovcem. Minuli teden je bilo prav živahno nakupovanje po 8'50—10 Din za 1 kg. Vsa letina bo kmalu prešla v druge roke, ker je dosedaj že nad 30% vsega pridelka prodanega. Društveni odbor.

Predgrad pri Kolpi. Takozvana Poljanska dolina ob Kolpi ima 80 kvadratnih kilometrov površine. Na tej površini prebiva 4000 duš. Občinski uprav je pet in te so: Stari trg, Radenci, Dol, Čeplane in Dolnja podgora. Osnovne šole, oziroma učne stavbe so štiri. Od teh vzdržuje občina Čeplane eno stavbo z eno učno močjo. Občina Dolnja Podgora isto tako z eno učno močjo, Občina Radenci tudi eno. Občina Stari trg zdrži 4 razredno osnovno šolo s štirimi učnimi močmi. — Gori navedeno gre vse v najlepšem redu, ker vsaka od teh občin skrbi, ako ravno težko, da gre v redu. — Najhujši udarec je za ta obsežni kraj in okolico dejstvo, ker imamo predaleč v slučaju potrebe zdravniško pomoč. V Črnomlju je sedež zdravnikov, kamor se v slučaju bolezni zatekamo. Pot je dolga cele štiri ure hoda. Ako pokličem zdravnika iz Črnomlja, mi ta računa 400 do 600 Din in je takih zdravniških obiskov v Poljansko dolino v enem letu baje čez sto. Pred petdesetimi leti je bil v Poljanski dolini ob Kolpi stalni zdravnik z lastno lekarno in brez vsake državne plače. Sedež je imel v Predgradu. Starejši ljudje pripovedujejo, da je prav dobro izhajal. Želimo in kličemo vsi Poljanci ob Kolpi, da se bi tudi danes to zgodilo, namreč da se bi zdravnik z lastno lekarno tu nastanil. Kajti tu imamo več lepih in za to pripravnih stanovanj. Gori imenovane občine in tudi ljudstvo bi šlo na roko, takisto del sosednje Hrvatske in del Kočevarjev, kjer

Slavnostni gosti ob 10-letnici Golnika z banom dr. Dragom Marušičem in knezoškofom dr. Gregorjem Rožmanom na čelu.

imajo isto potrebo po zdravniku. Kar plačujejo Poljanci ob Kolpi za zdravniške svrhe v Črnomlju, baje 20 odstotkov, pa bi to plačali srčno radi zdravniku, kateri se bi nastanil tukaj v Poljanski dolini ob Kolpi. Peter Šterk.

Turjak. Vsak izletnik, ki je v stari Avstriji prišel mimo Turjaka, se gotovo spominja, da je takrat vedno vihrala na grajskem stolpu avstrijska zastava, čeprav je bila nameščena kot pest v lice slovenski okolici. Zastava je morala ob prevratu med staro šaro. Če je bila svojčas obešena nemška zastava, se sprašujemo, čemu ne kaže sedaj tujcem jugoslovanska zastava na stolpu naše pravo narodno lice? Pravijo, da so imeli graščaki zlate ključe in leta 1630 so dobili grofovski naslov. Leta 1918 je jugoslovanska država ukinila vse plemiške naslove in vse njihove predpravice. Gospodarske predpravice pa ukinja zakon o agrarni reformi.

Škocijan pri Turjaku. Vendar so enkrat po tako dolgem času začeli nadzidavo naše skoro že podrt šole. Bila je v tako slabem stanju, da ni bilo več varno v njej stanovati. Veliko je bilo zanimanje po licitaciji. Neprestano so drveli motorji in avtomobili. Stroški bodo znašali okrog 250.000 Din, tako da bomo 100.000 Din še dolžni. Toda ne samo novo šolo moramo dobiti, tudi učne moči moramo imeti take, ki se bodo zanimale za sokolstvo, radi tega da se bo naša šolska mladina vzgajala v sokolskem duhu. — Želimo moške učne moči. Želimo, da bo naše bodoče učiteljstvo priljubljeno in da bo stalo v naši sokolski sredi. — Sušo imamo zelo veliko. Otave ne bo sploh nič, drugo se je pa itak že vse posušilo. Vode že tudi primanjkuje po vaških vodnjakih. — Sedaj so začeli popravljati zvonik. To naj bi že bilo, ampak pokopališče popravljati, to pa ne gre. Saj vendar ne gledamo iz denarja. Vse naenkrat, nova šola, poprava zvonika in pokopališča in še novo mrtvašnico, to je vendar preveč. Naš g. župnik res prav nič ne upošteva obupno stanje kmeta. — Drugih novic ni, tepežev ni pri nas, porok tudi ne. — Zdrava je naša dolinica. Smrtnega slučaja tudi že nismo dolgo imeli.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA IN JUGOSLOVANSKA HRANILNICA

Že nad 110 let posluje v Ljubljani, v Knafljevi ulici 9, z najlepšim uspehom hranilnica, ki ste jo prej poznali pod imenom KRANJSKA HRANILNICA, ki se pa od spomladi imenuje

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

To je danes najvarnejša hranilnica v Ljubljani, ker jamči za njo Dravska banovina, t. j. cela Slovenija, z vsem premoženjem in davčno močjo.

Vloge obrestuje po najvišji obrestni meri in daje posejila pod najugodnejšimi pogoji. Kdor hoče biti dobro in solidno postrežen, se bo obrnil v vseh denarnih zadevah na Hranilnico Dravske banovine v Ljubljani in to lahko tudi kar po pošti ali pa osebno.

Nj. Vel. kraljica Marija v spremstvu bana dr. Marušiča in drugih funkcionarjev si ogleduje razstavo »Ljubljana v jesen«.

Ivanu Joštu v spomin!

Poln življenja, poln idealov in načrtov za bodočnost si moral, dragi Ivan, zapustiti Savinjsko dolino, zapustiti ljube domače in nebroj prijateljev in znancev. Smrt Te je dohitela nepričakovano, daleč od doma, kot bi se bala Savinjski dolini iztrgati sina prav iz naročja. Ko se je raznesla po Savinjski dolini žalostna vest o Tvoji nenadni smrti, so srca vseh, ki so Te poznali, vztrepetala v nemi boli in tugi. Ko si se vračal, dragi Ivan, snivat večni pokoj pod prelepo grudo Savinjsko, so ljudje hiteli, da Te zadnjikrat pozdravijo. Nisi videl, dragi Ivan, hmeljskih špalirjev od Vranskega proti Gotovljam, nisi slišal plakajočih src, ki so te pričakovala v žalosti in bolesi? In na Groblju ob Savinji si prejel, dragi Ivan, cvetke in vence, kot prvi pozdrav Savinjske doline, ki si jo Ti tako ljubil. Dobil si cvetke, ki so vzcvetele na rodni grudi domači, katere zvest sin si bil Ti. Žalostno so zadoneli gotoveljski zvonovi, ki si prihajal zadnjikrat v svojo domačo vas. Nasproti so Ti prišli Tvoji sovaščani, tovariši gasilci in bratje Sokoli, da sprejmejo svojega tovariša, brata. In potem, Ivan, ko so Te izročili materi zemlji v naročje, nisi videl, nisi slišal, plakajočih src poslavljajočih se od Tebe za vedno. Zamolklo so padale grude na Tvojo krsto, a Ti, Ivan, si snival mirni sen, saj so Te položili v zemljo domačo in zagrnili so nate zemljo Savinjsko. Počivaj sladko, dragi Ivan, v zemlji domači! — Tvoji prijatelji.

Gospodinjska šola na Mali Loki.

Na banovinskem posestvu Mala Loka, p. Velika Loka se odpravi prvega oktobra 1931. tretje šolsko leto kmetijske gospodinjske šole, ki bo trajalo 10 mesecev, to je do 31. julija 1932.

Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmečke gospodinje, jim vcepiti veselje do kmetijskega dela in jih ohraniti kmetijski hiši. Zato se sprejemajo v šolo le kmetiska dekleta.

Pouk obsega poleg verouka, vzgojeslovja, gospodinjstva, spisa, računstva, nauka o higijeni in ravnanja z bolniki, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja. Zlasti se pa poučuje teoretično in praktično poljedelstvo, čebelarstvo, živinoreja, mlekarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, kuhanje, šivanje, pranje itd. Učenke se na splošno veščajo v gospodinjstvu in gospodarstvu ter se vsled tega zaposlujejo pri raznih gospodinskih in gospodarskih delih. Življenje v šoli sliči povsem življenju v naši kmetijski hiši.

Učenke stanujejo v zavodu, kjer imajo šolo in vso oskrbo. Celotna oskrbnina (hrana, stanovanje, kurjava, razsvetljava itd., razen potrebščin za šivanje, knjig in zvezkov) znaša za označeno šolsko dobo Din 4.000.—. V upoštevanja vrednih slučajih se oskrbnina na prošnjo staršev (varuha) pridnim in revnim učenkam zniža. Oskrbnino v znesku Din 4.000.— plača učenka, odnosno starši (varuh) v treh enakih obrokih in sicer prvo tretjino pri vstopu, drugo po preteku treh mesecev, tretjo pa po 6 mesecih.

Dekleta, ki hočejo vstopiti v kmetijsko-gospodinjsko šolo, morajo izkazati, da so:

1. stare nad 16 let (krstni list),
2. dovršile osnovno šolo (šolska izpustnica),
3. moralno neoporečne (nравstveno izpričevalo),
4. predložiti obvezo staršev oziroma varuha, da plača vse stroške šolanja v smislu določil pravilnika,

5. predložiti premoženjski izkaz. Prosilke morajo biti telesno popolnoma zdrave. Ob vstopu v šolo preišče vse učenke uradni zdravnik.

Učenka, ki brez pristanka vodstva šole med učno dobo zapusti zavod, mora plačati sama, odnosno starši (varuh) celotno oskrbnino v znesku Din 4.000.—. Učenki, ki se izključijo iz zavoda, se ne povrne že vplačana oskrbnina.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, pravilno kolkovane (kolek Din 5.—) prošnje za sprejem, naj se vpošljejo najkasneje do dne 1. septembra 1931. vodstvu banovinske kmetijsko-gospodinjske šole na Mali Loki, pri Veliki Loki.

Novice

Zahvala Nj. Vel. kralja. Zveza slovenskih agrarnih interesentov je prejela sledečo zahvalo na pozdravne brzojavke:

Po nalogu kancelarije Nj. Vel. kralja mi je prijetna dolžnost izjaviti Vam zahvalo za udanostno brzojavko, ki ste jo poslali Nj. Vel. kralju o priliki zborovanja delegatov novo ustanovljenih pašniških in gozdnih zadrug, ki se je vršilo dne 9. avgusta 1931 v Ljubljani.

Upravnik policije.

Od gospoda bana je prejela Zveza sledečo zahvalo:

Gospod ban mi je naročil, da se Vam v njegovem imenu iskreno zahvalim za pozdrave, poslani mu v imenu 200 delegatov pašnih in gozdarskih zadrug.

Dr. Brolih, sekretar bana.

Nj. Vel. Kraljica Marija se je udeležila otvoritve ljubljanskega velesejma preteklo soboto dopoldne v spremstvu dvorne dame gg. Tavčarjeve in Šverljugove. Nj. Vel. Kraljica si je z velikim zanimanjem ogledala našo jesensko prireditve in se zelo pohvalno izrazila o njeni ureditvi.

Četrtnska vožnja ob priliki odkritja spomenika Kralja Petra v Ljubljani. Prometno ministrstvo je dovolilo za svečanosti ob odkritju spomenika Kralju Petru Osvoboditelju v Ljubljani, četrtnsko vožnjo iz cele države. Ugodnost traja od 4. do 10. sept. t. l.

Naziv uradov. Uprava dravske banovine opozarja, da je pridevnik »kraljevski« po zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o notranji upravi dopusten samo za urad ban-ske uprave.

Nove poštne znamke. S 1. septembrom so prišle v promet nove poštne znamke. Dosedanje znamke se morajo zamenjati, uporabljati pa se smejo samo do 30. nov. t. l.

Zveza vinogradnikov v Beogradu. Ministrstvo za kmetijstvo je odobrilo ustanovitev osrednjega društva Zveze vinogradnikov s sedežem v Beogradu.

Mesečna vzdrževalnina na vseh kmetijskih šolah v Dravski banovini znaša do preklica od 1. sept. dalje 400.— Din in se plačuje mesečno vnaprej. Izključenim ali samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana vzdrževalnina ne vrne. Pridnim sinovom manj premožnih posestnikov in pa drugim ubožnim učencem se po možnosti dovolijo popolnoma ali pa polovico prosta mesta v internatu. O teh prošnjah odloča kraljevska banska uprava na predlog ravnatelja šole.

Sokolsko društvo Slivnica pri Mariboru priredi na Mali Šmaren dne 8. septembra t. l. v Slivnici na grajskem travniku svoj prvi telovadni nastop. Sodelujejo sosedna bratska društva in čete ter jugoslovanska narodna vojska. Svira tezenska sokolska godba. Spored: 1. Ob 14. uri zbirališče pri slivniški šoli; 2. Povorka skozi vas in položitev venca na spomenik padlim vojakom; 3. Pohod na zletno telovadišče, kjer se vrše pozdravni in drugi govori. Obenem proslavi slivniški Sokol 10letnico vladanja Nj. Vel. kralja; 4. Telovadni nastop vseh oddelkov; 5. Srečolov in narodno sokolsko veselje v verandi br. Lesjaka. Ker je to prvi sokolski nastop v Slivnici, vabimo p. t. občinstvo k obilni udeležbi. — Zdravo!

Ogromen gozdni požar je nastal te dni ob francoski obali, ki je uničil 3000 ha starega neizsekanega gozda.

Sprava med Vatikanom in Rimom. Po hudih medsebojnih borbah se bodeta papež in Mussolini zopet pobotala in sporazumela glede delovanja katoliške akcije. Katoliški akciji, ki je zabredla v popolno politične vode, kakor pri nas, bo dovoljena samo verska vzgoja mladine.

Izvoz ruskega žita. Časopisje poroča, da je Rusija najela veliko število tovornih ladij za izvoz pšenice, ki jo ima letos v velikan-skih množinah na razpolago. Ruski izvoz bo zelo vplival na ceno žita na vseh svetovnih tržiščih.

Število brezposelnih v Ameriki znaša 7 milijonov. Z njihovimi svojci bo na zimo okoli 28.000.000 ljudi brez dela.

Bivši japonski ministrski predsednik Hamaguči, katerega so 14. novembra l. 1930. napadli in težko ranili, je te dni umrl na posledicah napada. (Slika na levi.)

Ramsay MacDonald, predsednik nove nacionalne vlade v Angliji. (Slika 1.)

Sir Herbert Samuel, notranji minister v MacDonaldovi vladi nacionalnega sodelovanja. (Slika 2.)

Vodja konservativcev Baldwin — predsednik tajnega drž. sveta v novi MacDonaldovi vladi. (Sl. 3.)

Slika 1.

Slika 2.

Slika 3.

Angleški ministri s svojimi uradnimi pečati. Na sliki (na levi): bivši minister Wedgewood Benn gre v kraljevsko palačo, da izroči kralju svoj uradni pečat; novi državni podtajnik za Indijo, Sir Samuel Hoare, gre s svojim novim uradnim pečatom, ki ga je pravkar dobil od kralja, v svoj urad.

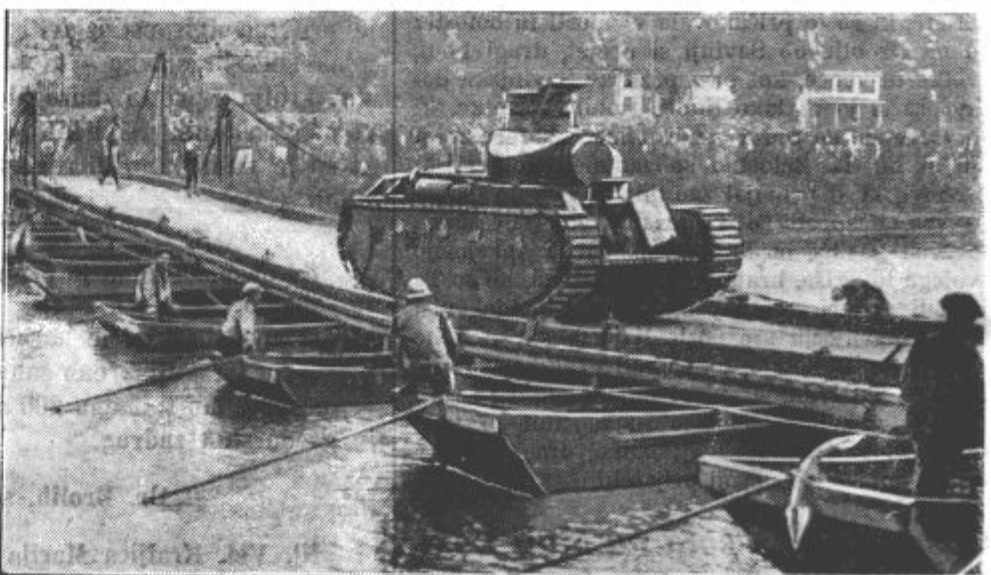
Grozote povodenj na Kitajskem. Na sliki vidimo nesrečne prebivalce mesta Yuen-Kiang, kako bredejo do prs po vodi. — Strašna povodenj, ki se je razlila po deželi Hunan, je napravila neprecenljivo škodo in na milijone ljudi je brez strehe in brez hrane.

Romunski obisk na Poljskem. Romunski princ Nikolaj, brat romunskega kralja Karola I., je obiskal Poljsko, da prouči letalstvo na Poljskem. Princ sam je navdušen letalec. Za časa svojega bivanja v Varšavi je obiskal princ Nikolaj tudi maršala Piłsudskega v gradiču Belvederu. (Slika na levi.)

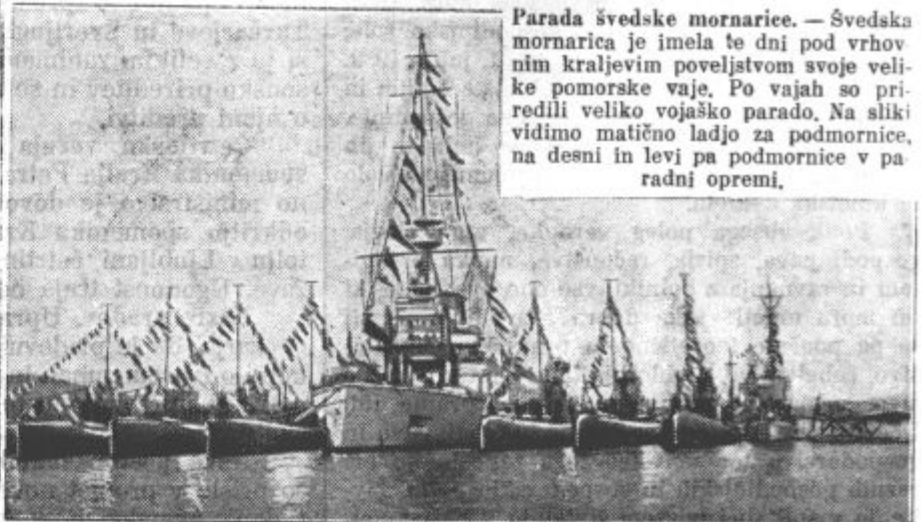
Ameriške vojaške vaje. — Prehod tankov preko mostu na čolnih. To vajo so napravili letos prvič. Pijonirji so imeli nalogo narediti tako močan most na čolnih, da so lahko prešli preko tudi tanki in so svojo nalogo izvršili z uspehom.

Španski denar žigosajo z republikanskim žigom. Uradniki državne banke žigosajo denar, ki so ga naredili že za časa monarhije, z republikanskim žigom. (Slika spodaj.)

Parada švedske mornarice. — Švedska mornarica je imela te dni pod vrhovnim kraljevim poveljstvom svoje velike pomorske vaje. Po vajah so priredili veliko vojaško parado. Na sliki vidimo matično ladjo za podmornice, na desni in levi pa podmornice v paradni opremljeni.

Ako ste prejeli od uprave kmet-skega lista opomin, za poravnavo naročnine, Vas prosimo, tudi tem potom, da ne odlašate s plačilom.

Zverinski zločin nad bogato kmetico. V vasi Gačnik pri Jarenini je imela svojo domačijo čudaška kmetica Julijana Herič, ki je živela sama za sebe popolnoma samotarsko življenje. Imela je veliko kmetijo in baje okoli 100.000 dinarjev gotovine v hiši. Pri delu ji je pomagal neki 65 let star hlapec. Pretekli teden so našli starko umorjeno v bližini hiše. S sekirjo je imela razbito lobanjo. Orožništvo je uvedlo preiskavo in kot osumljenca umora aretiralo oskrbnika sosednega posestva, ki je večkrat pretel, da bo starko spravil s sveta. Morilec je pobral v hiši več denar. Preiskava se nadaljuje.

V Dalmačiji, so pričeli odkopavati starodavno zgrajeno cerkev, ki je bila zgrajena v 10. stoletju. Kdaj so cerkev porušili, ni znano. Več sto let jo je pokrivala zemlja, te dni so pa pričeli odkopavati njene ruševine.

Skupščina glavne zveze srbskih kmetijskih združenj. Glavna zveza srbskih kmetijskih združenj bo imela 29. redno skupščino 25. in 26. septembra t. l. Skupščina se bo vršila v Skoplju.

Ocenjevanje in povrnitev škode, ki jo napravi vojska na vojaških vežbah. Vojno ministrstvo je objavilo predpise, po katerih se povrne škoda, ki jo je napravila vojska na vojaških vežbah. Ako kdo hoče zahtevati odškodnino, mora prizadeti takoj zaprositi za komisijo, ki sestoji iz dveh oficirjev in enega zastopnika občinske oblasti, katera v navzočnosti oškodovanca ali njegovega namestnika izvrši oceno in jo sporoči pristojni komandi in oškodovanec.

Umrla je v Hrašah pri Lescah gospa Terzija Azman, v visoki starosti 82 let. Pokojnica je bila mati našega agilnega in požrtvovalnega kmetosocialnega in gospodarskega delavca, posestnika in župana Ivana Azmana. Dobro mater bodo ohranili vsi, ki so jo poznali v najlepšem spominu, težko prizadeti Azmanovi družini pa naše iskreno sožalje.

Sprejem v železniško prometno šolo. Uradno poročajo: Železniška prometna šola je rešila prošnje pri javnih kandidatih za to šolo. Od 433 kandidatov ima 45 kandidatov maturo, 8 razredov srednjih šol ima 94 kandidatov, 7 razredov pa so končali 304 kandidati. Šolsko vodstvo je izbralo 183 kandidatov in jih sprejelo v šolo in sicer z maturo 29, z 8 razredi srednje šole 30, s 7 razredi pa 124. Sprejeti kandidati bodo morali na zdravniški pregled in položiti prijavi izpit.

Za šolarje! Obleke 94, 115, 155 Din, čevlji 54, 76, 83 Din, torbe 66, 70, 78 Din, nahrbtniki 15, 18, 22 Din. Stermecki, Celje. Cenik zastoj!

Na drž. moškem in ženskem učiteljskem v Ljubljani bo vpisovanje v 1. letnik 11. septembra od 8.—11. Učenci z dovršenim 4. razredom srednje ali meščanske šole naj prinesejo seboj rojstni list in izpričevalo o nižjem tečajnem oz. završnem izpitu. Starostna meja je rojstno leto 1914. Navodila o zdravniški preiskavi in sprejemnem izpitu so razvidna iz oglasa v veži šolskega poslopja. Vpisovanje v 2.—4. razred vadnice in 2.—5. letnik bo 14. septembra od 8. do 10. Popravni izpiti bodo 9. in 10. septembra po razporedu v veži poslopja. Diplomski izpiti bodo od 10. septembra dalje, maša 15. septembra ob 8. v cerkvi Sreča Jezusovega, pouk se prične 16. septembra ob 8.

Tovarna za sardine pogorela. V Komiži na otoku Visu je pogorela največja jugoslovanska tovarna za sardine. Škoda znaša nad 5 milijonov dinarjev. Zavarovalnica pa znaša le 4 milijone.

Ban g. dr. Marušič na proslavi 60-letnice obstoja Gas. društva v Mariboru. G. baš govori tisočglavi množici na Glavnem trgu.

Znižana cena kruha v Beogradu. Beograjski pek Simić je zaradi padca cene moki znižal ceno za pol dinarja pri belem in za en dinar pri pol belem kruhu za hleb.

Požar je uničil hišo posestnika Jakoba Krumpa iz Beve pri Velenju. Gasilci so preprečili, da ni pogorelo tudi gospodarsko poslopje. Ogenj je napravil za 100.000 dinarjev škodo.

Železniška nesreča. Juhan Matevž iz Komende je šel po progi Kamniške železnice, ko ga je vlak dohitel, je hotel Matevž skočiti nanj pri čemur pa mu je spodletelo, tako da je padel pod vlak. Težko poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Švehla zopet v politiki. Vodja čehoslovaške agrarne stranke Antonin Švehla se je te dni vrnil po par letnem odmoru nazaj v Prago in imel politične razgovore s predsednikom vlade Udržalom.

Rumunska kmetijska stranka je zborovala te dni v Bukarešti. Na zborovanju se je enodušno zahtevalo, da prevzame vodstvo stranke stari preiskušeni vodja dr. Maniu. Posebno odposlanstvo kmetov je odšlo na njegovo posestvo in mu izročilo zahteve zborovalcev.

Nov Lindberghov polet. Znani ameriški letalec Lindbergh, ki je prvi preletel Atlantsko morje iz Amerike v Evropo, je te dni preletel s svojo mlado ženo Tili ocean in pristal na japonskem letališču blizu Tokija. Japonsko prebivalstvo je slavnega letalca navdušeno pozdravljalo.

V Nemčiji preganjajo komuniste. V Berlinu je pretekli teden napravila policija obširno preiskavo med komunisti in aretirala 150 ljudi.

Strašna nevihta je divjala pretekli teden nad mostarskim in ljubuškim okrajem. Strela je povzročila na treh mestih požare, kjer so hiše do tal pogorele. V dveh hišah so zgoreli tudi vsi stanovalci. V eni hiši so zgorele tri, v drugi pa štiri osebe.

Češki kralj čevljev Tomaž Bat'a namerna zgraditi tvornico avtomobilov, ki bo izdelovala tovrstne avtomobile samo za njegovo podjetje. Bat'a hoče izdelke svojih tovarn prevažati po celi Evropi z lastnimi avtomobili.

Gandhi na potu v London. Vodja indijskih nacionalistov Mahatma Gandhi je odpoval na parniku »Rajputana« v London na konferenco. Spremljata ga dva prijatelja. Gandhi je vzel seboj tudi dve kozi, ki mu dajejo mleko za prehrano.

Ford navaja svoje delavce h kmetijstvu. Znani kralj avtomobilov Henry Ford je ukazal, da morajo vsi njegovi delavci sami pridelovati zelenjavo in povrtnino sploh, kolikor jo rabijo za svoje potrebe; kdor nima lastne zemlje, jo dobi od podjetja zastoj na razpolago. Kdor bi se temu ukazu protivil bo takoj odpuščen iz službe.

V borbi proti raku. Švicarski zdravstveni urad je objavil te dni podatke, o razširjenju bolezni raka v Švici. Iz objavljenih podatkov je razvidno, da zahteva rak največ človeških žrtev, mnogo več kot jetika in da je to najnevarnejša ljudska bolezen v Švici. Švicarska vlada je določila takoj 20.000 frankov za proučevanje vzrokov strašne razširjenosti raka.

Nove povodnji na Kitajskem. Dolino Rumene reke in Jangčengiang je zadela drugi udarec povodnji, ki je uničila še ona polja in vasi, ki so ostala po zadnji povodnji prizanešana. Reke so zrastle na 45 m nad navadno višino. V narasli vodi je našlo smrt zopet nad 100.000 ljudi. Ljudje beže na vse strani, spremlja pa jih glad in kužne bolezni. V Vuhangu so begunci napadli skladišča za žito in niso preje odnehali z ropanjem, dokler jih niso vojaki s strojnimi pregnali. Po povodnji je prizadetih nad 30 milijonov prebivalcev. Da bi se pokrile najnujnejše potrebe strašno prizadetega ljudstva, bi bilo potrebno 100 milijonov dolarjev. Sedanja povodenj je največja in najhujša v zgodovini Kitajske.

Mesto pod morjem. Ruska akademija znanosti in umetnosti je letos odkrila ob obali Krimskega otoka v globini 4 do 16 m pod morjem starodavno mesto Hersovres. Učenjaki so mesto natančno preiskali in fotografirali. Dognali so, da je mesto obzidano z močnim obrambnim zidom, napravili točen načrt mesta. V sredini mesta so stavbe večinoma podirne in porušene z morsko travo. Sredi mesta se nahaja velik trg, ki je služil za zbiranje. Mesto je bilo sezidano v četrtem stoletju pred Kristusom.

Tečaji za kapunjenje. O priliki perutninar-ske razstave se bodo vršili na prostorih Vele-sejma v Ljubljani tudi tečaji za kapunjenje, in sicer dne 3., 5. in 9. septembra, vsakokrat ob 10. uri. Priglasiti se je vedno vsaj pol ure pred pričetkom tečaja pri službujočem odborniku na perutninarski razstavi.

Št. Vid nad Ljubljano. Na meščanski šoli se prične ponavljalni izpiti v soboto, dne 29. avgusta. Vpisovanje se bo vršilo za nevpisane učence še 30. in 31. avgusta od 8.—12. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili IV. razred ali IV. šolsko leto na osnovni šoli. Ubožni učenci dobijo učne knjige brezplačno. — Starši se opozarjajo, da se zahteva sedaj že skoro povsod, najsibo v obrti ali trgovini in sličnem nekaj razredov meščanske šole. Tudi novi zakoni predvidevajo več ali manj tako izobrazbo.

Mizarji, kovači, ključavničarji, kleparji, mesarji, krojači, čevljarji, naj ne naročajo strojev, ki jih potrebujejo za svoje delavnice, preje dokler si niso ogledali strojev in orodja, ki bodo v bogati izbiri razstavljeni na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra. Najmodnejše stroje in orodje za vse te stroke razstavlja prvovrstne domače in tuje tvrdke. Z nabavo teh strojev si vsak obrtnik olajša svoje delo in doseže izdatne prihranke na času in denarju.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Kaj jedo Španci?

Popotniki iz naših krajev, ki so bili na Španskem, pripovedujejo, da v Španiji ne kuhajo ravno slabo, čeprav precej drugače kot pri nas.

Vse jedi kuhajo na naravnem, neočiščenem olju. Surovo maslo je na Španskem silno drago, tako da je v širših plasteh ljudstva skoraj popolnoma neznano. Izvrstno znajo pripraviti ribe na olju, manj pa ugaja nekaterim, da pridevajo Španci skoro k vsaki jedi precej česna.

Španci jedo jako radi pred jedjo in po jedi olive (sad oljke). Posebna španska jed je »olla potrida«, ki je nekaka zmes iz drobno rezanega mesa, krompirja, česna in olja. Sladkim jedem pa dodevajo silne količine medu, tako da jih naš okus težko prenaša. Celo meso si »boljšajo« z medom.

Kuhinjska umetnost v Španiji ni posebno visoko razvita, zato pa pijo odlična vina. Navadno črno vino (»vino tinto«) je boljše kakor vsako srednjeevropsko vino in je neverjetno poceni. Tudi pivo imajo dobro, vsekakor precej boljše kakor pa ga pijejo Grki in Švedi.

Nekaj o Braziliji.

Pri nas sanja precej ljudi, ki ne morejo v Zedinjene države, o Braziliji v južni Ameriki. Te ljudi, pa tudi druge, vtegne pač zanimati nekaj podatkov o tej obširni južno-ameriški državi.

O Braziliji vemo mi pravzaprav malo; mi vemo le, da je ta dežela skoro tako obsežna kakor cela Evropa, ima pa na tej veliki površini le 40 milijonov prebivalcev. Prostora je torej v Braziliji še za precej milijonov ljudi. To se pravi, da je prostora res dovolj, ni pa podnebje posebno ugodno za naše izseljence. S tem pa ni rečeno, da v nekaterih krajih naši ljudje ne bi mogli izdržati; dokaj ugodno podnebje imajo dežele Sao Paulo, Santa Caterina, Parana in Rio Grande do Sul.

Te pokrajine so jako malo naseljene, zato pa vzbujajo med bodočimi izseljenci posebno veliko zanimanje.

V teh deželah so izgledi za priproste delavce ali pa za šolane ljudi prav slabi. Živež je sicer zelo poceni, zato pa so tudi plače v teh krajih silno nizke, tako da delavec s svojim zaslužkom le težko shaja.

Izmed študiranih ljudi najbolj uspevajo zdravniki in arhitekti (stavbeniki), ampak samo v slučaju, če delajo izpite še enkrat v Braziliji in v portugalskem jeziku. Za druge »učene« poklice v Braziliji ni prostora.

Obrtniki pa shajajo že boljše, zlasti če imajo vsaj skromen kapital. Biti pa morajo zelo pridni. Trgovcev je v deželi sami več kot preveč. Kdor pa hoče zastopati v Braziliji kakšno evropsko tvrdko, mora imeti vsaj toliko denarja, da izdrži lahko vsaj eno leto. Znati pa mora seveda portugalsko.

Razmeroma dobri pa so izgledi za kmete. V bližini velikih mest se dobi tudi še precej zemlje na prodaj po razmeroma ugodni ceni. Seveda je treba tisto zemljo šele obdelati. Zemlja je dobra in obilo rodi. Poleg denarja za nakup zemlje pa mora imeti kmet še nekaj denarja za skromno hišico in za nakup živine, in pa še toliko, da se lahko preživi do prve lastne žetve. Radi pa prodajajo Braziljanci zemljo izseljencem tudi na obroke, toda take kupčije niso posebno priporočljive. Za nakup in ureditev kmetije je treba približno do 100.000 dinarjev. To je pa vsota, s katero se da nekaj začeti že tudi pri nas.

Kdor pa hoče iti v Brazilijo, si naj zapomni, da mora na vsak način znati kolikor toliko portugalsko, če hoče napredovati.

Mnogi izseljenci napravijo napako, da ne vzamejo s seboj dovolj obleke, ampak to rajši doma prodajo. V Braziliji pride vsaka obleka prav, tudi topla obleka. Tudi postelji-

nina pride zelo prav in pa kuhinjsko orodje in posoda. Od blaga izseljenci ne plačajo nobene carine.

Kdor je že enkrat v Braziliji, naj ne uživa alkoholnih pijač, pa tudi ne neprekuhanе vode. Dobro je voditi dajati tudi nekaj kapljic citronove kisline.

Meso je v Braziliji zelo poceni, vendar ga pa ni dobro jesti preveč. Mesu dodajajo vedno nekoliko česna.

Najvažnejši sadež v Braziliji so banane. To je podolgovat, zelo sočnat sad; ta sad je izvrsten zlasti v vročih mesecih.

Najnavadnejša hrana v Braziliji je riž, mešan s fižolom. Ta jed pa ni lahka. Najbolje je, če uživa izseljenec vsaj spočetka čim več zelenjave.

Z domačimi ljudmi pa mora biti izseljenec kolikor mogoče prijazen, sicer bo vedno brez posla, kajti domačini so silno ponosni ljudje!

Zgradimo si svoje lastno močno gospodarstvo.

Z vsakim dnem skoro govorimo o potrebi svojega lastnega močnega gospodarstva. Ne samo gospodarstvo na deželi, ampak tudi v mestu. Ako pogledamo nazaj, vidimo, da so po naših podeželskih mestih gospodovali Nemci priseljenci, oni so si kopičili denar in bogateli, med tem ko je naš človek začel svojo pot polno žuljev in težav, a uspel ni nikdar. Oni redki, ki so uspeli, bi nam znali povedati, kakšna je bila njih pot navzgor in kako so se morali boriti proti tujcu, ki je bogatel od naših žuljev. Samo en pogled v naša podeželska mesta in videli bomo, da je Nemec tujec, kateri je prevladoval in kateri je kopičil bogastvo na ramenih našega kmeta. Tujec je užival in uživa še danes največje zaupanje. Danes lahko trdimo, da so baš tujci bili oni, kateri so uničili zaupanje nas samih v našo lastno moč. Danes je še ta duševnost ostala in ti gospodje tujci, polni denarja naših deželanov, nam še danes po tolikih letih svobode pridevajo častni naslov Windischer Hund. (Slovenski pes.) Danes se še dobi naše boljše podeželane, ki si kar ne morejo predstavljati, da so časi minuli in se več ne povrnejo, ko so morali prigibati hrbtnico pred temi gospodi, ki so bili sveti in vsemogoči v senci avstrijskih bajonetov. Mogoče smo mi sami k temu krivi, oziroma naša spravljalnost in naša brezbriznost napram vsemu, pa tudi naše nespoštovanje skupnosti oziroma naše zaupanje v neko višjo silo »Bo že bolje«. S tem »bo že bolje« pogledajmo samo tje, kjer ima Nemec tovarno ali podjetje kaerekoli vrste. Tujec je poslovodja, tujec zasede vsa boljša mesta kakor bi naših ne bilo dovolj, ki bi za to bili sposobni. Naši ljudje so samo za nižja in najnižja dela — hlapci, tujec, ta je pa gospod in temu pripadajo vodilna mesta, in velikokrat so to taki, ki se na svoje delo bore malo razumejo in se učijo od naših, ki so že delj časa zaposleni v podjetju.

Kmetje! Vaši sinovi delajo po tovarnah, dosti je takih, ki niso samo za nižja dela, ampak so sposobni, da z uspehom zasedejo tudi taka mesta, kjer je danes tujec, ponavadi Nemec. Na ponižanje moramo odgovoriti. S tem, da bomo podpirali samo slovenskega trgovca in obrtnika, ker na ta način bomo najprej prisilili one, ki še danes sanjajo o starih časih, da Avstrije nikoli več ne bo. Posebno po Štajerskem se opazuje, da naš trgovec še životari, medtem ko tujec kljub krizi še dela in se rije in to z denarjem, ki mu ga nosi naš kmet. Čas je, da složno začnemo graditi svoje gospodarstvo, ki bo v korist nam vsem in našemu napredku na gospodarskem polju. Mi smo majhen narod in baš radi tega moramo držati skupaj, da pridemo enkrat do svoje močne slovenske trgovine in industrije.

G. G.

Gospodarstvo

Kje se dobe sejmske legitimacije. Legitimacije za obisk letošnjega jesenskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra po Din 30— prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujsko-prometne ustanove in večje želez. postaje Dravske banovine. Kjer bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma.

Razstava poljedelskih strojev in orodja. Letošnja razstava strojev ob priliki jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra bo dosedanje še znatno prekosila. — Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki bodo obsegali približno 2 tisoč kv. metrov razstavnega prostora, bodo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti Čehoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske in Danske. — Poljedelske stroje razstavi 25 tvrdk, poljedelsko orodje 18 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Vsak imetnik velesejske legitimacije, ki stane Din 30—, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalcih ali direktno pri velesejskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po Din 10—. — Kmetovalce opozarjamo, da bodo razstavljeni na velesejmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še zvonove, gasilsko orodje, jermenarske izdelke, verige, različne vozove, bicikle, obleke, čevlje, sirarske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

Centralno mlekarsko društvo je izdalo brošurico »Pripravljanje mlečne hrane«, v svrhu propagande za večjo vporabo mleka in mlečnih izdelkov.

Menda nam ni treba še posebej poudariti, kolike socialne in narodno-gospodarske koristi more prinesiti naši domovini baš povečana poraba mleka in mlečnih izdelkov.

Neizpodbitno dejstvo je n. pr. da se hrani večina našega delavstva, nižjega uradništva i. sl. mnogo preslabo in gotovo je silna razširjenost jetike med temi sloji v veliki meri posledica tega dejstva. Kar ne propada na posledicah slabe prehrane, razjeda še nadalje alkoholizem, zato smelo trdimo, da je za naš narod pot-k večji porabi mleka tudi pot k zdravju in obstanku.

Nič manjšega pomena ni stvar v narodno-gospodarskem pogledu. Naša banovina uvaža letno za stotine milijonov raznih živil, domačega mlečnega pridelka pa v količkah ugodni letini še vnovčiti ne moremo, ker je poraba premalenkostna. Kolikor večja bo vporaba mleka, toliko več denarja bo torej ostalo doma, ta denar bo vedno krožil v našem narodnem gospodarstvu, večal naše narodno imetje.

Iz teh razlogov knjižico najtopleje priporočamo.

Vsled propagandnega namena knjižice je društvo nastavilo skrajno nizko ceno. in sicer Din 3'0 za komad. Šolam, organizacijam in preprodajalcem daje 25% popusta.

Žigosanje uvožene živine v Italijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da je italijanska vlada izdala naredbo o žigosanju uvoženega goveda: Kovinski žig na uvoženo govedo, predpisan z naredbo z dne 6. maja 1931, se nadomesti z ognjenim žigom, ki ga je treba pritisniti tako, da ga ni mogoče uničiti. Žig se pritisne na desno stran gobca in ga tvori velika črka E (višina 6 in širina 3 cm). Žigosanje mora opraviti vsak uvoznik na lastni trošek pod nadzorstvom veterinarjev na obmejnih postajah in pristaniščih.

Krompirjeva sezona je pred vrati! Ali smo kmetovalci le malce orijentirani, koliko bomo imeli blaga, kolikšen bo odjem, kakšen je državni, odnosno svetovni pridelek in potreba, no, sploh kakšna bo konjunktura? Ali — v našem interesu — isto sploh kdo proučuje? Koliko zgaranih obrazov se boječe vprašuje, če je vsaj pri tem borem krompirčku kaj upanja, da jim prinese možnost plačevanja davkov, zavarovalnine, za zimo obleko in obutev! Ali naj vse te obraze še bolj tragikomično spači poslednje razočaranje?!

Živina se prodaja po vsaki ceni! Saj vsled suše primanjkuje krme. Ali je upati na ugodnejše cene, odnosno na večji konsum? Če kaže ravno nasprotno — ali ni zločin držati v speculacijske svrhe toliko živine, da bo ista, ki že

danes ni sposobna za pleme, spomladi pognala pod nož in sekiro tudi ono, ki smo jo izboljšali ter v plemenske svrhe požlahtnili s toliko stroški, dragocenega časa in naporov. Takih in enakih vprašanj se nam odpira vsak dan več. — Oziramo se z boječimi pogledi okrog sebe in iščemo nekaj, česar smo že sto in stokrat zaman iskali. Ali naj bo, edino ponovna prevara — naše stalno plačilo za trde žulje in znoj na čelu — katero pa se zbira v vedno številnejše gube?

Klic, od motike.

Mesečna vzdrževalnina na vseh kmetijskih šolah v Dravski banovini znaša do prekllica od 1. septembra 1931 dalje 400 Din in se plačuje mesečno vnaprej. Izključenim ali samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana vzdrževalnina ne vrne. Pridnim sino-

vom manj premožnih posestnikov in pa drugim ubožnim učencem se po možnosti dovolijo popolnoma ali pa polovico prosta mesta v internatu. V tem slučaju se prošnja mora podpreti z uradno potrjenim spričevalom ubožnosti. O teh prošnjah odloča kraljevska banska uprava na predlog ravnateljstva šole.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 28. avgusta je bilo pripeljanih 228 svinj; cene so bile sledeče: Madi prašiči 5—6 tednov stari komad 50—80 Din, 7—9 tednov stari 90—110; prašiči stari 3—4 mesece stari 150—200, 5—7 mesecev stari 350—400, 8—10 mesecev stari 440—500, 1 leto stari 560—700 Din za komad; 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 10—11 Din. Prodanih je bilo 175 svinj.

Samo eden edini gumb za ravnanje. Brez še tako tihega žvižganja, brez hrupa. Eden edini gumb na vsakem prejemu 2511! Koliko je to stalo truda. To so najboljša dela tehnika. Najbolji rezultati preciznega dela. Najdovršenejša dela inženirske umetnosti in spretnosti. Radi tega edinega gumba so ustanovili cele delavnice, ateljeje za preizkušnje in laboratorije. Nprestano, težko delo — delo enega gumba. Ali ta edini gumb predstavlja ogromni napredek na polju radiotehnike.

PHILIPS PRIJEMNI APARAT 2511

Philips-ov prejemnik 2511 z enim gumbom za ravnanje

Prodaja na ugodne mesečne obroke
Pogoje, kataloge in cenike brezplačno
Generalno zastopstvo:

„Centra“ trgovina radio-aparatur gramofonov, koles, šivalnih strojev itd.
Ljubljana, Masarykova cesta št. 12
(nasproti kolodvora — palača Vzajemne zavarovalnice)

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARIKA
ZADRUGA V LJUBLJANI,
KOLODVORSKA ULICA 7

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo bannaško in domačo moko, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Preklic.

Podpisana Marjeta Vesel, posestnica iz Malih Liplenj, obžalujem očitke, ki sem jih napravila neopravičeno gasilec in gasilnemu društvu v Škocijanu pri Turjaku in se zahvaljujem za odstop od tožbe.

Ljubljana, 31. avgusta 1931.

Marjeta Vesel.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah
samo na debelo:

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst.

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA, Miklesičeva cesta št. 15/L

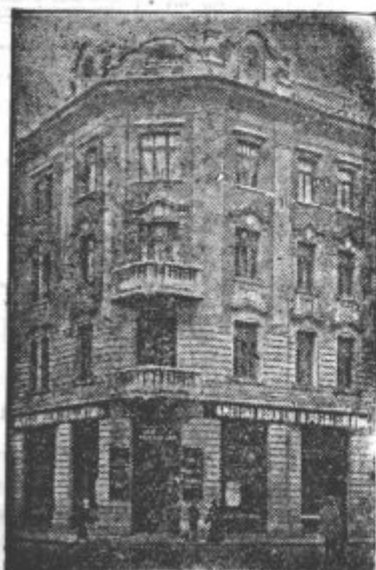
Polnomastni,
polmastni in
trapistovski

SIR

ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah

EKONOM LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 7

KMETJE! kupujte pri tvrdkah, katere nudijo v našem listu svoje blago

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom

Račun pošl. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavlj. „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5 1/2 %, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 % brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8 — 12 1/2, in od 3 — 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 — 12 1/2,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Jesensko gnojenje - dvojno gnojenje!

Travnike, sadonosnike, vinograde in njive, na katerih sejemo ozimnine, moramo gnojiti v jeseni. Uspeh jesenskega gnojenja v primeri s spomladanskim — dvakratno.

Nitrofoskal-Ruše

vsestransko gnojilo z dušikom, fosforjem, kalijem in apnom, uporabljeno v jeseni, daje pri vseh gospodarskih kulturah dobre pridelke in zboljša kakovost.

Apneni dušik

raztrošen v jeseni na travnike, povzroča zgodnjo košnjo in obilo dobrega sena.

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice, „EKONOM“ v Ljubljani, kakor tudi Tvorica za dušik d. d. Ruše

IVAN AŽMAN naznanja v svojem, kakor v imenu svoje žene NEŽICE in otrok AMALIJE, ANE, FRANČISKE, GABRIJELA in MARICE vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da jim je njih dobra mamica, stara mamica, gospa

Terezija Ažman

dne 30. avgusta v 82. letu starosti po težki dolgi bolezni, previdena s tolažili sv. vere, bogovdano preminula.

Pogreb drage pokojnice se je vršil dne 1. septembra ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Lescah.

HRAŠE pri LESCAH, dne 30. avgusta 1931.

RODBINI AŽMAN, ŠOKLIČ in ostalo sorodstvo.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

Velika
zaloga

suknena blaga za moške in ženske obleke.

Lepa izbira svilenih rut in različnih šerp.

Krojači in šivilje, pišite po vzorce!

Laneno olje
Firnež
Emajlne in
ostale lake
Oljnatе barve
Lanene tropine

in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmerenih cenah pri

Učenca

za strojarstvo obrt z vso oskrbo v hiši sprejem takoj. — Fr. Babnik, Vernek št. 7, p. Kresnice.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER
Ljubljana, Gosposvet-ska cesta št. 12

Zahtevajte informacije

ZASTOPNIKE

za prodajo šivalnih strojev, separatorjev, koles, gramofonov, elektrotehničnih predmetov i. t. d. pod zelo ugodnimi pogoji sprejememo „CENTRA“ trgovina šivalnih strojev i. t. d. Ljubljana, Poštni predal 248.

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE

Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić

MANUFAKTURO
blago za moške in ženske
NOVOSTI ZA JESEN
nabavite najugodnejše pri tvrdki
NOVAK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)
Velika izbira! - Solidna posrežba!

NAJBOLJŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLESA
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI „DUBIED“ LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO

Telefon št. 2913
Ček. račun 12.005

Za časa
velesejma
paviljon „H“

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi
Družba „ILIRIJA“ Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 28-20.

Obiskovalcem jesenskega velesejma v Ljubljani priporočamo za nakup strojev in orodja za poljedelstvo in vsakovrstno obrt, kakor tudi za nakup vsakovrstne železnine, posode, okovja, peči, stavbenega materiala itd. itd. z bogato zalogo v največji izbiri tvrdko:

Schneider & Verovšek
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 16

Cenjene odjemalce opozarjamo, da na velesejmskem prostoru nismo razstavili in da nimamo nobenih provizijskih potnikov, vsled tega smo v prijetnem položaju Vam nuditi vsako v našo stroko spadajoče blago po izrednih in najnižjih cenah.

Blagovolite si na vsak način prej ogledati našo zalogo, predno potrebno blago drugje kupite.

500 dinarjev
tedensko plačamo

zgovornim osebam s številnimi poznanstvi Perssons - Ljubljana, Poštni predal 307. — Znamko za odgovor.